

هارواردخوانی - ۱۸

معمای ابدی؛ راهنمایی استاد

آنچه می‌خوانید، ادامه خلاصه‌نگاری کتاب «نگاهی انتقادی به دانشگاه هاروارد» نوشته هری لوپس است:

چند سال پیش دانشجویی را به دفترم فراخواندم، چون نمره‌اش از درس من «مبانی نظری کامپیوتر» خیلی پایین آمده بود. او ابتدا خیلی خوب شروع کرده بود، اما برای بسیاری از دانشجویان درس در هفته‌های نخست نوعی دوره کردن مطالبی است که از قبل می‌دانستند، به همین جهت من گمان کردم وقتی درس به مرحله مشکل‌تر خود رسیده، نتوانسته همراهی کند. هرچه او کمتر به پرسش‌های من درباره اینکه کدام قسمت از درس را نفهمیده است پاسخ می‌داد، من کلافه‌تر و نگران‌تر می‌شدم. بعد از کلی پرس و پیش کردن که هیچ کمکی به فهم من از علت مشکل او نکرد، عاقبت به حرف آمد که صاحب فرزند شده و این را به کسی نگفته است. توصیه کردن درست برای جایی است که خط اختلاف میان دانشجویان و هیات علمی آشکارتر است، برای همین هم راهنمایی دانشجویان دشوار است. آنها به موقعیت‌های آکادمیک سطح بالا و به‌مرحله‌ای از زندگی شان رسیده‌اند که ممکن است استعداد و خواسته‌هایشان حتی بر خودشان هم معلوم نباشد. جوان‌ها با برقراری شخصی‌ای درگیرند که به‌سادگی قابل تفکیک از مسائل دانشگاهی نیست. نیروهای زیادی دست در دست هم دارند تا دانشجویان را به سمتی برانند که به دروغ وانمود کنند به درس و برنامه آینده شغلی اعتماد دارند. پدر و مادرها اغلب آرزوهای بلند و گاه خاصی برای فرزندان خود دارند. اینکه دانشجویان به پدر و مادرها نشان دهند اطمینانی به درس و کارشان ندارند، بی‌وفایی در حق‌شان تلقی می‌شود. نشان دادن این امر به هم‌کلاسی‌ها هم ممکن است نقطه ضعف دیده شود. دانشجویان به کارهای شتابزده وقت و بی‌وقت تمایل دارند، درس و مشق، ورزش کردن، برنامه سفر گروهی و همه اینها برای فرار از پرسش‌های استاد که مغز را می‌جوید.

استاد اغلب متخصصان آموزش دیده در حوزه‌ای هستند که بیشتر عمر کاری خود را در دانشگاه‌ها گذرانده‌اند. با توجه به اینکه خودشان تجربه غنی و گسترده‌ای از زندگی نداشته‌اند، امکان محدودی برای کمک به دانشجویان در این مسائل و مشکلات دارند. بیشتر اساتید شایستگی اظهار نظر با خبرگی بالا در مورد موضوعات آکادمیک را هم ندارند؛ حتی با فروکاستن موضوع به سرفصل‌هایی که خود در آن سر رشته دارند. به طریق اولی، هیچ چیز از آنچه درسی را خوانده‌اند یا برای یاد دادن آن استفاده کرده‌اند آنها را درباره مسائل شخصی زندگی کاروان‌تر از کسی نمی‌کند که به‌طور زودآموز از دفترچه تلفن انتخاب شود. با وجود این، تصویر استادی که با خردمندی و مهارت دانشجویان را راهنمایی می‌کند، آرمان هر نسل از دانشجویان بوده است.

زمانی که برای دانشجویان یک برنامه درسی الزامی وجود داشته باشد، جای چندانی برای راهنمایی آکادمیک باقی نمی‌ماند، اما حالا که امکان گزینش و انتخاب برای دانشجویان فراهم است، باید تصمیم بگیرد و برای این کار نیازمند کمک است. پاسخ پرسش الیوت دایر مینی بر اینکه «آیا هیچ اندرز عمومی و نصیحت کلی از سوی هیات علمی برای انتخاب رشته می‌تواند داده شود» تا به امروز هم نامعلوم مانده است. راهنمایی شکلی در هاروارد از سال ۱۳۸۸ آغاز شد؛ وقتی چند استاد تعیین شدند تا هر کدام ۲۵ دانشجوی سال اولی را راهنمایی کنند. قرار بود رابطه میان این اساتید و دانشجویان محرمانه و دوستانه باشد، اما به‌عنوان نقطه آغاز، هر دانشجوی ورودی باید پیش از شروع سال تحصیلی انتخاب رشته خود را به استاد ارائه کند. بیشتر اساتید که در این کمیته به کار گماشته شده بودند دریافتند این موقعیت خوبی است که درباره انتخاب دروس چهار سال تحصیلی چیزهایی یاد بگیرند.

این وضعیت هنوز هم هست. رابطه میان استاد راهنما و دانشجویان دوستانه است، اما اگر دانشجویان ملزم به دیدار با اساتید راهنما نباشند، برای گرفتن راهنمایی تحصیلی سراغ آنها نمی‌روند؛ دانشجویان اغلب بیشتر از اساتید درباره دروسی که باید انتخاب کنند و پیچیدگی‌های برنامه درسی اطلاع دارند. الیوت انتظار را بالاتر برد و گفت یک دانشجو می‌تواند نظر استاد راهنمای خود را درباره هر عنوان درسی که مربوط به طول دوره تحصیل او در کالج است، بپرسد. گویا چند سال بعد الیوت فهمیده بود راهنمایی اساتید کمکی به دانشجویان درباره اینکه چه درسی‌هایی را بردارند نمی‌کند. برای همین یک برنامه خرید یک‌روزه تاسیس کرد تا ضمن آن به دانشجویان کمک کند در پاید انتخاب رشته‌شان و تناسب آن با برخی دروس خاصی که به گرفتن آنها علاقه دارند تا چه اندازه است. یک دهه بعد اعلام شد این نظام تمامی انتظاراتی را که از آن بوده، برآورده نکرده است.

نیمکت خبر

سندسیاست‌های اشتغال دانش‌آموختگان در آستانه ابلاغ

منصور کبگانیان، قائم‌مقام ستاد راهبری اجرای نقشه جامع علمی کشور در گفت‌وگو با ایرنا درباره آخرین وضعیت ابلاغ سندسیاست‌های اشتغال دانش‌آموختگان اظهار داشت: «تمام فرآیندها و اصلاحات سندسیاست‌های اشتغال دانش‌آموختگان تصویب شد که برای این منظور باید تقسیم‌کار ملی صورت گیرد. برای سندسیاست‌های اشتغال دانش‌آموختگان، سیاست‌گذاری و خط‌مشی‌گذاری تعیین و نقشه راه آن به دستگاه‌ها ابلاغ می‌شود، چرا که برای تمام دستگاه‌های مرتبط با اشتغال تکالیفی در نظر گرفته شده است.» کبگانیان با بیان اینکه در بحث اشتغال گروه‌های کورزباده‌ای است که حل می‌شود، تأکید کرد: «جلسه سند اقتصاد دانش‌بنیان با حضور شرکت‌های بزرگ صنعتی، خودروسازی و غذایی روز گذشته در دبیرخانه شورای عالی انقلاب فرهنگی برگزار شد و از این شرکت‌ها درباره نداشتن ارتباط با دانشگاه سوال شد.» وی افزود: «این شرکت‌ها هم گارانه‌هایی از دانشگاه‌ها داشتند که باید گام به گام بین صنعت و جامعه با دانشگاه آب شود.» عضو هیات علمی دانشگاه صنعتی امیرکبیر درباره صدور برخی مجوزهای حرفه‌ای در حوزه اشتغال تأکید کرد: «گاهی در صدور مجوزهای حرفه‌ای افزایش و ترفیظ‌هایی مشاهده می‌شود و در برخی حوزه‌ها مثل سلامت سختگیری می‌شود، اما در سایر حوزه‌ها همه امور رها شده است.»

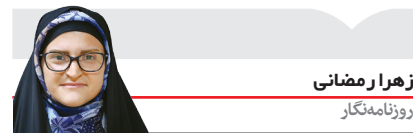
سیاست‌های نظارت بر تشکل‌های دانشگاه‌ها ابلاغ شد

غلامرضا غفاری، معاون فرهنگی و اجتماعی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری در نشست شورای هماهنگی معاونان فرهنگی و نمایندگان وزیر علوم در هیات‌های نظارت بر تشکل‌های اسلامی دانشگاه‌های منطقه، یک، سیاست‌ها و رویکردهای اجرایی و اقدامات هیات‌های نظارت بر تشکل‌های اسلامی دانشگاه‌ها را برای اجرا ابلاغ کرد. وی همچنین در این نشست در سخنانی با یادآوری نزدیکی روز دانشجوی و انتخابات مجلس شورای اسلامی در اسفندماه و موضوع عفاف و حجاب گفت: «افزایش مشارکت گروه‌های مختلف در دانشگاه، پذیرش اختلاف‌نظر، سلیقه و ضرورت گفت‌وگو و برنامه‌ریزی برای رشد فکری و اعتدالی فعالیت‌های فرهنگی و اجتماعی در دانشگاه، رویکردهای این معاونت محسوب می‌شود.»

معاون فرهنگی و اجتماعی وزیر علوم افزود: «تسهیل در فرآیند اداری و امور اجرایی تشکل‌های اسلامی و فعالان فرهنگی و اجتماعی، تنظیم ارتباط و تعامل با سایر نهادها و سازمان‌های خارج از دانشگاه، فراهم کردن زمینه حضور مسئولان و کارگزاران نظام اسلامی در دانشگاه‌ها، حمایت از برگزاری کارگاه‌های آموزشی و جلسات هم‌اندیشی و تسریع در امور اجرایی در جهت آشنایی دانشجویان با رویدادهای ایران و جهان از سایر اهداف و سیاست‌های هیات‌های نظارت بر تشکل‌های اسلامی است.»

رئیس دانشگاه آزاد اسلامی واحد اردبیل در گفت‌وگو با «فرهیختگان» اعلام کرد

درآمد نیم میلیارد تومانی از تولید خودروی مسابقه‌ای

زهرا رضایی روزنامه‌نگار

بهار سال گذشته بود که خبر رونمایی از خودروی پیشرفته کارتینگ ساخته مهدی جباری و محمدآزاده، دو تن از دانشجویان دانشگاه آزاد اسلامی واحد اردبیل منتشر شد؛ خودرویی که ماحصل تلاش یک‌ساله دانشجویانی است که در رشته‌های برق و مکانیک تحصیل کرده و توانسته‌اند با بومی‌سازی این خودروی مسابقه‌ای، تغییرات محسوس را در بخش موتور و امنیت آن انجام دهند، تا جایی که به گفته خودشان چهار سیستم جدید برای این خودروی کارتینگ طراحی کرده و به کار برده‌اند تا آن را نسبت به نمونه خارجی‌اش کاملاً متفاوت کنند؛ اما نکته بااهمیت درباره این خودرو جدا از مباحث فنی این است که امروز و کمتر از یک سال این خودرو به مرحله تجاری‌سازی رسیده و تعدادی از آنها به میدان مسابقه راه یافته‌اند تا در عمل توانمندی‌های آنها به علاقه‌مندان این خودرو ثابت شود. فروش بیش از ۱۰ عدد از این خودرو که بدنه‌اش از آلایز فولادی ساخته شده و دارای قطعه اسپویلر است که می‌تواند تعادلش را در سرعت‌های بالا به خوبی حفظ کند و در کنار آن از سیستم توربوشارژر الکتریکی در آن استفاده کرده‌اند، بهانه‌ای شد سراغ اسحاق رسولی، رئیس دانشگاه آزاد اسلامی واحد اردبیل برویم تا از او درباره این خودرو و دیگر محصولات مرکز رشد این واحد دانشگاهی بپرسیم.

رسولی درباره خودروی کارتینگ می‌گوید: «ایده این خودرو توسط دو تن از دانشجویان ما ارائه شد و بعد آن را در مرکز رشد واحد اردبیل دنبال کردیم تا جایی که به مرز عقد قرارداد برای این محصول رسیده‌ایم و توانسته‌ایم با یکی از مراکز تفریحی که در شمال کشور مستقر است، حدود ۲۵ دستگاه از این خودرو را بفروشیم، البته با چند مرکز تفریحی دیگر نیز مذاکره کرده‌ایم و به احتمال زیاد با آنها نیز به عقد قرارداد خواهیم رسید.»

رئیس دانشگاه آزاد اسلامی واحد اردبیل ادامه می‌دهد: «قطعا از زمان ارائه ایده ساخت این خودرو توسط این دانشجویان تا الان حمایت‌های مختلفی را از آنها انجام دادیم که از جمله آن می‌توان به ارائه تسهیلات، مرتبط کردن آنها به تیم‌های راهنمایی و مشاوره اشاره کرد. از سوی دیگر فضای موردنیاز برای انجام کار تحقیقاتی و همچنین ساخت این خودرو را نیز در اختیار این دانشجویان قرار دادیم. در اصل این واحد دانشگاهی در حوزه سرمایه‌گذاری برای تولید خودروی کارتینگ وارد شده است و همچنان نیز این مساله را دنبال می‌کنیم.»

او تصریح می‌کند: «در واحد اردبیل تیم‌های دانشجویی مستقر هستند که در حوزه خودروهای تفریحی و مسابقاتی به فعالیت می‌پردازند و امیدواریم بتوانیم در آینده زنجیره فعالیت‌های مرتبط با این خودروها را در این واحد دانشگاهی تکمیل کرده و شاهد تولید انواع دیگری از این خودروها باشیم. نباید این مساله را فراموش کنیم که مزیت اصلی خودروی کارتینگ تولیدشده در این واحد دانشگاهی در کنار مباحث فنی و استفاده از تکنولوژی روز برای افزایش سرعت و همچنین بالا بردن ایمنی آن، قیمت کمتر آن نسبت به نمونه خارجی است، تا جایی که برای مصرف‌کننده داخلی از نظر هزینه‌ای به صرفه‌تر است که نسبت به خرید محصول تولیدشده داخلی اقدام کند.»

صفر تا صد خودروی کارتینگ در واحد اردبیل تولید می‌شود

رسولی با بیان اینکه امروزه یک تیم پنج‌نفره در واحد اردبیل مشغول تولید خودروی کارتینگ است، ادامه می‌دهد: «تا امروز ۱۵ خودرو به مجتمع تفریحی شمال کشور تحویل داده شده

و قیمت هرکدام از آنها نزدیک به ۲۲ میلیون تومان است. البته در نظر داریم در مرحله بعدی، بحث جذب سرمایه‌گذار برای تولید این خودروها را نیز دنبال کنیم و حتی مذاکراتی را نیز در این زمینه آغاز کرده‌ایم. با این حال تا زمانی که این مساله محقق شود، حمایت‌های واحد اردبیل از تولید این خودرو ادامه خواهد داشت.»

رئیس دانشگاه آزاد اسلامی واحد اردبیل با بیان اینکه یکی از اصلی‌ترین تغییراتی که در خودروی کارتینگ صورت گرفته، مربوط به گیربکس آن است که باعث بیشتر شدن قدرت این خودرو شده است، می‌گوید: «تغییرات صورت گرفته در این خودرو تنها به این حوزه محدود نشده و فناوری‌های به‌روزی برای افزایش ایمنی و بالا بردن قدرت آن توسط این تیم دانشجویی صورت گرفته است که باعث شده نسبت به نمونه خارجی برتری‌های زیادی داشته باشد. همچنین تمام قطعات موردنیاز این خودرو در این واحد دانشگاهی تولید می‌شود و همین مهم باعث شده شاهد اشتغال‌زایی برای دیگر دانشجویان نیز باشیم که مساله ارزشمندی محسوب می‌شود.»

عرضه ۲۱ محصول در حوزه گیاهان دارویی توسط یک شرکت دانش‌بنیان

اودر بخش دیگری از صحبت‌هایش به دیگر برنامه‌های این واحد دانشگاهی اشاره و عنوان می‌کند: «ما در واحد اردبیل سه شرکت دانش‌بنیان داریم که یکی از آنها در حوزه چراغ روشنایی هوشمند فعالیت می‌کند که امروزه به مرحله صنعتی رسیده و حتی به عقد قراردادی به ارزش یک میلیارد تومان نیز منجر شده است، هرچند دانشجویان سازنده این چراغ چهار سال از وقت خود را صرف ساخت این چراغ کرده‌اند، اما تنها یک سال از تجاری‌سازی آن می‌گذرد و توانسته مجوز معاونت علمی و فناوری ریاست‌جمهوری را به دست آورد.»

رسولی ادامه می‌دهد: «یکی دیگر از شرکت‌های دانش‌بنیان ما در

حوزه گیاهان دارویی فعالیت می‌کند و تا امروز ۲۱ محصول در این حوزه راهی بازار کرده است و در سطح کشور نیز ۳۰ نمایندگی فعال دارد. در یکی دیگر از شرکت‌های دانش‌بنیان ما دانشجویان به تولید دستگاه‌های اسانس‌گیری میوه، میوه‌خشک‌کن و خشک‌کن گیاهان دارویی می‌پردازند که این دستگاه‌ها نیز به مرحله تجاری‌سازی رسیده و تا امروز تعدادی از آنها فروخته شده است.»

رئیس دانشگاه آزاد اسلامی واحد اردبیل تصریح می‌کند: «یکی از برنامه‌هایی که امروزه از سوی دانشجویان ما دنبال می‌شود، تولید رنگ‌های طبیعی خوراکی است و با توجه به اینکه عمده نیاز کشور به این محصول از طریق واردات تامین می‌شود و علاوه بر آن اکثر این رنگ‌ها با استفاده از مواد شیمیایی تولید می‌شوند که به سلامت جامعه و مردم آسیب می‌زند، تولید چنین رنگ‌هایی برای ما بسیار ارزشمند است و تلاش می‌کنیم تولید نیمه‌صنعتی آن را داشته باشیم.»

فروش دانش فنی به مراکز صنعتی اولویت اصلی واحد اردبیل

او ادامه می‌دهد: «یکی دیگر از فعالیت‌های ما تولید آزمایشی توپ ورزشی بوده که کار آن را تمام کرده‌ایم و الان درصدد هستیم تجاری‌سازی این محصول را دنبال کنیم. در حقیقت براساس قرارداد پژوهشی که با یکی از بزرگ‌ترین شرکت‌های تولیدکننده وسایل ورزشی داشتیم، کار تحقیقاتی برای تولید یک توپ ورزشی را که به خاطر تحریم واردات آن با مشکل مواجه شده بود، آغاز کردیم و بعد از مهندسی معکوس توانستیم نمونه آزمایشی آن را تولید کرده و پس از تأیید این کارخانه، امروز به

مرحله تجاری‌سازی آن برسیم.»

حرکت به سمت راه‌اندازی سراهای نوآوری تخصصی را در دستور کار داریم

رسولی با بیان اینکه اولویت اصلی ما فروش دانش فنی به مراکز صنعتی است، ادامه می‌دهد: «با این حال تا زمانی که برای تمامی ایده‌های دانشجویی که امروزه به مرحله تجاری‌سازی رسیده‌اند، سرمایه‌گذاری جذب نشود، بحث حمایت از آنها را ادامه خواهیم داد. خوشبختانه با راه‌اندازی صندوق نوآوری و فناوری در سازمان مرکزی شاهد حمایت‌های خوبی از ایده‌های دانشجویی هستیم.»

رئیس دانشگاه آزاد اسلامی واحد اردبیل می‌گوید: «درصدد هستیم در تمام حوزه‌های فناوری‌ای که ورود کرده‌ایم، بتوانیم ایده‌های جدیدتری را جذب کرده و این کار را نیز از طریق برگزاری استارت‌آپ‌های مختلف در طول سال دنبال می‌کنیم. قطعا با تقویت ایده‌های دانشجویی می‌توانیم به سمت تشکیل سراهای نوآوری تخصصی در حوزه‌های مختلف حرکت کنیم. البته در حال حاضر یک سرای نوآوری در این واحد راه‌اندازی شده است که به صورت عمومی به ارائه خدمات می‌پردازد و قطعا با تخصصی شدن آن، نته‌تها حمایت‌ها، بلکه در حوزه ایده‌های دانشجویی نیز شاهد رشد بیشتر خواهیم بود.»

او تصریح می‌کند: «تلاش‌مان این است که بتوانیم در طول سال برای تمامی حوزه‌ها یک یا دو رویداد استارت‌آپی برگزار کنیم. همچنین پایان‌نامه‌های ارشد و رساله‌های دکتری را نیز با نگاه محصول‌محور دنبال می‌کنیم تا بتوانیم آنها را به مراکز رشد مرتبط کرده و در نتیجه شاهد ارائه محصولی از آنها به جامعه باشیم. یکی دیگر از برنامه‌هایی که در این واحد دانشگاهی دنبال می‌کنیم، تقویت ایده‌پردازی در حوزه کارآفرینی است و در همین راستا نیز در نظر داریم درس کارآفرینی را برای تمام رشته‌های الزامی کنیم.» رسولی صحبت‌هایش را این‌طور به پایان می‌رساند: «شبکه‌سازی در حوزه فناوری و نوآوری نیز از دیگر برنامه‌هایمان است، چراکه هسته‌های فناور و... هرکدام به‌صورت جداگانه عمل می‌کردند، اما امروزه همگی آنها همانند یک زنجیر به یکدیگر متصل شده‌اند تا روند تبدیل ایده به محصول دانشجویان با سرعت بیشتری دنبال شده و حمایت‌های بیشتری از دانشجویان صاحب ایده صورت بگیرد.»

پذیرش بدون آزمون دانشگاه‌ها از ۲۸ آبان آغاز می‌شود

ابراهیم خدایی روز دوشنبه در گفت‌وگو با ایرنا اظهار داشت: «فرآیند ثبت‌نام افراد در تکمیل ظرفیت بدون آزمون تا ۳۰ دی‌ماه فعال است و داوطلبان فرصت دارند در این بازه زمانی برای پذیرش نیمیسال دوم بهمن‌ماه اقدام کنند.»

معاون وزیر علوم، تحقیقات و فناوری اظهار داشت: «تقریباً تمام ظرفیت‌های بدون آزمون دانشگاه‌ها مشخص شده است و از مجموع ۷۶۰ هزار ظرفیت خالی، حدود ۴۰۰ هزار ظرفیت پر شده و ۳۴۲ هزار ظرفیت برای پذیرش بدون آزمون خالی است. امسال برای نخستین‌بار از دانشگاه‌ها آمار افراد ثبت‌نام‌کننده دریافت و آمار دقیق داوطلبان ثبت‌نام‌کننده در دانشگاه‌ها و ظرفیت‌های خالی مشخص شده است.»

رئیس سازمان سنجش آموزش کشور درباره زمان شروع به تحصیل متقاضیان تکمیل ظرفیت بدون آزمون تأکید کرد: «دانشگاه‌ها از همین ترم می‌توانند به صورت مشروط متقاضیان را ثبت‌نام کنند که این مساله در قالب بخشنامه به دانشگاه‌ها ابلاغ شده است، اما پذیرش داوطلبان از ترم جاری بستگی به شرایط دانشگاه‌ها دارد.»